

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanku a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovvej v právnej veci žalobcu: **P**, IČO: X, zast. JUDr. D, advokátkou, Advokátska kancelária, P proti žalovanému: **F**, IČO: X, zast. Mgr. Ing. V, advokátom, Advokátska kancelária, L, o náhradu škody a prísł. na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. januára 2006 č. k. 36 Cb 61/02 – 241, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. januára 2006 č. k. 36 Cb 61/02 – 241 **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 1 078 428 Sk na účet jeho právneho zástupcu do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave ako súd prvostupňový zamietol žalobu vo zvyšku nároku, žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému 5 000 Sk nákladov znalečného a trovy právneho zastúpenia právneho zástupcu žalovaného JUDr. D v sume 8 626 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a ďalej žalobcu zaviazal uhradiť na účet súdu vedený v štátnej pokladnici náklady znalečného v sume 24 600 Sk do troch dní. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca žalobou z 11.12.2002 si uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody v sume 542 774 877 Sk istiny s príslušenstvom s tým odôvodnením, že 2.1.2002 žalovaný vyhlásil

obchodnú verejnú súťaž, kde predmetom predaja bola majetková účasť predstavujúca 86,99 % podielu akcií na základnom imaní spoločnosti S Oznamenie o tejto obchodnej súťaži žalovaný uverejnil na svojej internetovej stránke a v niektorých denníkoch. Žalobca sa prihlásil do tejto súťaže, zaplatil registračný poplatok v sume 125 000 Sk a získal od poradcu informačné memorandum. Žalobca vypracoval a predložil žalovanému svoju ponuku. Zabezpečenie finančného krytia kúpnej ceny preukázal predložením zmluvy o splátkovom úvere č. 670/2002 uzavretej s T Žalovaný oznámil žalobcovi, že ním predložený návrh do súťaže nebol zahrnutý, nakoľko nezodpovedá podmienkam obchodnej verejnej súťaže. Predmetnú súťaž nakoniec vyhrala spoločnosť D, v ktorej boli akcie predstavujúce podiel 86,99 % na základnom imaní SP a P predané za celkovú sumu 351 000 000 Sk t.j. podstatne menej ako 408 000 000 Sk, ako bola cena ponúkaná žalobcom. Žalobcovi tým vznikla škoda, ktorú vyčíslil ako ušlý zisk v čiastke 529 189 877 Sk, vynaložené náklady vo výške 13 585 000 Sk, spolu 542 744 879 Sk s prislúchajúcim úrokom z omeškania.

Súd zistil, že predmetná suma je aj predmetom sporu, pričom úrok z omeškania bol stanovený 18 % ročne a od 4.4.2002 až do zaplatenia. Žalobca sa prihlásil do obchodnej verejnej súťaže vyhlásenej žalovaným kde predmetom predaja bola majetková súčasť predstavujúca 86,99 % podielu akcií na základnom imaní v spoločnosti S Nepochybne bol zaplatený aj registračný poplatok, bola predložená ponuka a tiež zabezpečenie finančného krytia kúpnej ceny splátkovým úverom č. 670/2002 uzavretým s T Dôvodom nezaradenia návrhu žalobcu do súťaže bolo nesplnenie podmienky na predloženie dokladu na preukázanie finančného krytia kúpnej ceny nakoľko úverový prísľub T poskytnutý žalobcovi nebol vymáhateľný. V tejto súvislosti poukázal žalobca na ust. § 824 Obch. zák. podľa ktorého návrh možno zahrnúť do súťaže len, keď jeho obsah prijatie spôsobom a v lehote ktorú určujú podmienky súťaže. Ďalej poukázal na ust. § 373 a 379 Obch. zákonníka, podľa ktorého sa určuje pri porušení povinnosti náhrada škody a ušlý zisk. Žalobca na pojednávaní pred prvostupňovým súdom dňa 25.10.2004 vzal svoj návrh čiastočne späť v časti ohľadne 10 000 000 Sk a konanie v tejto časti bolo zastavené.

Vo veci bolo vykonané aj znalecké dokazovanie znalcom Ing. D, CSc. ako znalca v obore ekonomika a podnikanie, ktorý zodpovedal na položené otázky súdu a to tak, že v podnikateľskom pláne boli zohľadnené všetky zodpovedajúce ukazovatele v danom hospodárskom odvetví a dokument spĺňa náležitosti v zmysle plánu predaja. Ďalej zodpovedal aj na otázku že pri údajov uvádzaných v podnikateľskom zámere nemožno vierohodne stanoviť mieru primeraného zisku.

Z vykonaného dokazovania ako aj listinných dôkazov dospel k záveru, že predložený návrh na uzavretie budúcej zmluvy a úverová zmluva preukazujúca finančné krytie kúpnej ceny, ktorých predloženie v súlade s podmienkami súťaže v zmysle plánu predaja, bolo podmienkou zaradenia do súťaže, nespĺňali podmienky súťaže a preto nebol návrh do súťaže zahrnutý. Pritom dôvodom na nezahrnutie návrhu záujemcu do súťaže bol i nesplnenie čo i len jednej ktorejkoľvek z podmienok súťaže v zmysle plánu predaja. Podľa podmienok súťaže mohla byť za platnú a akceptovateľnú ponuku považovaná len ponuka, ktorá spĺňala všetky podmienky. Jednou z týchto podmienok bola povinnosť záujemcu predložiť návrh textu zmluvy o budúcej zmluve pozostávajúcu z vyplnenej záväznej časti textu zmluvy v zmysle plánu predaja. Návrh zmluvy musel byť záujemcom alebo osobou oprávnenou za neho konať podpísaný a pravosť jeho podpisu musela byť overená na všetkých rovnopisoch. Navrhovateľ však predložil zo súťaže návrh zmluvy o budúcej zmluve, ktorý nezodpovedal uvedeným podmienkam a to tým, že časť návrhu obsiahnutá v bode 12 ponuky navrhovateľa nebola krytá overeným podpisom a nárok sa odchyľil od podmienok súťaže takým spôsobom, ktorý súťažné podmienky neumožnili. Predmetná časť zmluvy bola obsiahnutá v bode 12 ponuky, avšak nebola krytá overenými podpismi. Žalovaný preto nemohol akceptovať taký návrh, pretože by nespĺňal podmienku úradného overenia podpisu. Rovnako akceptáciu rozšíreného návrhu by žalovaný akceptoval návrh, ktorý bol v rozpore s podmienkami súťaže, doplnený o ďalšie ustanovenia a to časť zmluvy obsiahnutá v bode 12 ponuky, pretože podmienky súťaže takéto odchylenie neumožňovali. Mimo toho žalobcom predložená úverová zmluva nezodpovedala podmienkam súťaže, minimálne čo sa týka čl. 1 bod 10.2 zmluvy, pretože tieto ustanovenia smerovali k porušeniu zákazu uvedeného v ust. § 161e Obch. zák. Súd ďalej zistil, že úverový prísľub a ani samotná zmluva neboli vymáhateľné, pretože úver nebol zročný, nakoľko jeho poskytnutie bolo podmienené ku dňu prihlásenia sa žalobcu do súťaže nedošlo k splneniu všetkých podmienok. Na základe toho súd dospel k záveru, že žalovaný postupoval podľa ust. § 284 Obch. zák., podľa ktorého návrh možno zahrnúť do súťaže len keď jeho obsah zodpovedá uverejneným podmienkam súťaže. Nakoľko predložený návrh zo strany žalobcu podmienky súťaže nespĺňal, nebol zaradený do súťaže. Súd preto zníženú žalobu zamietol. Náhradu trov posúdil podľa § 142 ods. 1 OSP podľa úspechu účastníkov v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Odôvodnil ho tým, že so závermi prvostupňového súdu nie je možné súhlasiť. Súd si osvojil tvrdenie žalovaného, že návrh nebol zahrnutý do súťaže z dôvodu, že návrh textu zmluvy o budúcej zmluve nezodpovedal určeným podmienkam, čo neobstojí, nakoľko je toto účelovo vykonštruované. Žalobca iba využil zákonnú

možnosť a upozornil na ňu, kedy je možné, aby od zmluvy odstúpil. Takéto oprávnenie mu vyplýva z § 344 až § 351 Obch. zák. Pri verejnej obchodnej súťaži ide o špecifický spôsob uzatvárania zmlúv. Vyhlasovateľ nepodal úplný zmluvný návrh, ale vyzýva na podávanie návrhov na uzavretie zmluvy, teda nemá charakter návrhu zmluvy. Obracia sa na neurčité osoby, ktoré majú súťažiť o najvhodnejší návrh na uzavretie zmluvy. Vyhlásenie súťaže je jednostranným právnym úkonom, obchodná verejná súťaž predstavuje zvláštny postup pri uzatváraní zmluvy. Od bežného postupu upraveného § 43a a nasl. Občianskeho zákonníka sa líši nielen tým, že prvý úkon smerujúci k uzatvoreniu zmluvy je adresovaný konkrétnej osobe, či osobám, ale neurčitému počtu osôb ale aj tým, že proces kontraktácie nie je dvoj ale troj etapový. Súd sa nesprávne stotožnil s názorom žalovaného v tom, že predložená úverová zmluva nezodpovedala podmienkam súťaže pretože nebola právne záväzná. V zmysle súťažných podmienok pre preukázanie finančného krytia kúpnej ceny mohol súťažiteľ predložiť buď úverovú zmluvu, alebo zmluvu o uzavretí budúcej úverovej zmluve. Ide však o dva rôzne úkony, z ktorých vyplývajú dva rôzne záväzky. Odvolateľ zotrval na tom, že v tomto prípade za podmienok stanovenia žalovaným nie je úverový prísľub záväzok banky na poskytnutie úveru z úverovej zmluvy. Preto neexistoval dôvod na nezaradenie návrhu žalobcu do súťaže a návrh spĺňal podmienky. Keďže pojem úverový prísľub bol žalovaným použitý v podmienkach verejnej súťaže, t.j. v obchodnom styku pre nepresnosti prejavu vôle žalovaného sa použije interpretačné pravidlo podľa ust. § 266 ods. 3 Obch. zák., ktoré sa používa práve vtedy, ak výraz pripúšťa rôzne výklady. Na základe toho sa pojem úverový prísľub vyloží na ťarchu žalovaného. Z uvedeného potom jednoznačne vyplýva, že dôvodom na nezaradenie do súťažného návrhu žalobcu do súťaže nemohol byť vymáhateľný úverový prísľub, keďže žalobca predložil zmluvu o úvere. Nesúhlasil ani so záverom súdu, že ust. čl. 1 bod 10.2 písm. o/, q/ a r/ sú v rozpore s ust. § 161e ods. 1 Obch. zák. Náhrada škody podľa Obch. zák. je upravená ako objektívna zodpovednosť, u ktorej sa neuplatňuje princíp, či strana ktorá porušila záväzok toto porušenie zavinila, alebo nie. Iba v prípade naplnenia liberačných dôvodov, ktoré sú v zákone uvedené, nie je daná zodpovednosť za škodu. Rozvádza ďalej, čo je predpokladom zodpovednosti za škodu podľa všeobecnej úpravy v Obchodnom zákonníku. Svoje odvolanie uzatvoril tým, že žalovaný vylúčením žalobcu zo súťaže z dôvodov, ktoré si vykonštruoval porušil práva žalobcu, pretože tento neporušil podmienky súťaže. Žalovaný postupoval protiprávne a v súvislosti s tým vznikla žalobcovi uvedená škoda. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a to tak, že súd zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi 532 774 877 Sk spolu s úrokmi až do zaplatenia a nahradiť trovy konania, všetko do 3 dní.

Na odvolanie žalobcu podal vyjadrenie žalovaný. Popiera údaje v ňom uvedené, predovšetkým v tom, že žalobca splnil podmienky vyžadované vyhlasovateľom verejnej obchodnej súťaže, ako jeden z rozhodujúcich z argumentov uvádza najvyššiu ponuku. K tomu dodáva, že výška kúpnej ceny je len jedným z kritérií a to navyše až pri výbere najvhodnejšieho návrhu spomedzi všetkých zo súťaže zahrnutých návrhov, teda návrhov, ktoré splnili všetky podmienky súťaže. Žalobca však nesplnil viaceré podmienky, pričom dôvodom pre nezahrnutie návrhu záujemcu do súťaže bolo nesplnené čo len jednej z jej podmienok. V tejto súvislosti poznamenal že vyhlasovateľ si vyhradil právo odmietnuť všetky predložené návrhy. Vyplnený záväzný text žalobca predložil ako prílohu k vlastnému návrhu, čiže neobstoja jeho konštrukcie v súvislosti s charakterom tohto dokumentu obsiahnuté v odvolaní (bod 12 ponuky), ktorý obsahoval špeciálne podmienky, ktoré mali byť súčasťou návrhu predloženého v prílohe. Išlo o viaceré podmienky spočívajúce v liberačných dôvodoch zo strany žalobcu konkrétne právo neuzavrieť zmluvu o budúcej zmluve, právo odstúpiť od už uzavretej zmluvy a to bez akýchkoľvek právnych následkov, čo pochopiteľne tiež stávalo ponuku žalobcu v porovnaní s alternatívou do horšej pozície pri výbere najvhodnejšieho kandidáta a najmä týmto postupom žalobca porušil podmienky na zaradenie do súťaže. Poukázal na ust. § 44 ods. 2 Obč. zák. v tom, že prijatie návrhu na uzatvorenie zmluvy, ktorý obsahuje dodatky, výhrady, alebo obmedzenia alebo aj iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Žalovaný mohol akceptovať návrh len v celku, pretože ak by neakceptoval časť zmluvy obsiahnutú v bode 12 ponuky žalobcu akceptoval by len časť zodpovedajúcu záväznému textu zmluvy potom by jeho prijatie obsahovalo výhrady, ktorý postup zákon nepripúšťa. Tak isto sa odvolal a pokiaľ ide o preukázanie finančného krytia kúpnej ceny na správne zhodnotenie prvostupňovým súdom. V ostatnom poukázal na svoje prednesy ako aj na správne závery prvostupňového súdu a navrhol rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť z jeho správnych dôvodov a žalovanému priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods.2, OSP), na pojednávaní prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania rozhodnutia (§ 212 ods.1, § 214 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je právne dôvodné, prvostupňový súd rozhodol vecne správne, preto jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 OSP).

Vo veci samej, odvolací súd v podstatnej miere odkazuje na správne dôvody napadnutého rozhodnutia, ktoré si osvojuje. S poukazom na dôvody odvolania ale aj na neúplnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, k tomu dodáva, že P v súlade s § 28 ods. 8 zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, vydalo dňa 12.2.2001 rozhodnutie č. 941/2001, ktoré v bode C)

rozhodnutia ukladá naloženie s 86,99 % podielom akcií predajom vo verejnej obchodnej súťaži. Rozhodnutie zároveň stanovilo podmienky a kritériá a účastníkov verejnej súťaže, ktorým mohla byť tuzemská a zahraničná právnická a fyzická osoba. Tieto podmienky a kritériá bol vyhlasovateľ v plnom rozsahu povinný premietnuť do zverejnených podmienok súťaže. F na základe uvedeného vyhlásil v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka dňa 16.3.2001 verejnú obchodnú súťaž na predaj 2 214 218 ks akcií, zverejnenej v dennej tlači a na internetovej stránke fondu. Záujemcovia o kúpu majetkovej účasti fondu, ktorá bola predmetom tejto obchodnej verejnej súťaže získali „Informačné memorandum pre obchodnú verejnú súťaž na podnikaní spoločnosti S“, s určenými podmienkami pre účasť v obchodnej verejnej súťaži a stanovenými kritériami. Záujemcovia mali možnosť zúčastniť sa prehliadky podniku, klásť manažmentu otázky, k dispozícií mali aktuálne údaje o podniku.

Zákon č. 92/1991 Zb. je osobitným zákonom upravujúcim tzv. veľkú privatizáciu. Použitie iných právnych noriem či už všeobecných (Občiansky zákonník) či iných osobitných (Obchodný zákonník) je možné len vtedy, ak táto osobitná právna norma neupravuje príslušný vzťah. Je nad mieru tohto odvolacieho konania rozoberať odlišnosť právnej úpravy v zákone o veľkej privatizácie od iných, všeobecných či osobitných noriem, či už ide o podmienky uzatvorenia privatizačnej zmluvy a o jednostranné odstúpenie od nej, dispozície s akciami a pod.

Žalobca prakticky ani neodôvodnil základ žaloby, na ktorom zakladá svoj nárok. Ide o preukázanie porušenia povinnosti zo strany žalovaného a ak základ nie je preukázaný, výška škody a ostatné nároky už pochopiteľne nemohli obstáť. Tak nie je na mieste ani návrh na zrušenie rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie, pretože napadnutý rozsudok prvostupňového súdu je jasný, zrozumiteľný a dostatočne presvedčivý. Preto ho odvolací súd potvrdil.

Do výberového konania súd zasahovať nemôže ani skúmať jeho podmienky. Len v prípade, že by bol žalobca verejnú súťaž vyhral a bol by ako súťažiteľ vybraný, pritom by jeho práva neboli uspokojené mohol by sa ich súdne domáhať. O taký prípad v danej veci nešlo.

Úspešný žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v sume 1 283 295 Sk, z ktorých ako účelne vynaložené náklady odvolací súd priznal v sume 1 078 250 Sk jeden úkon právnej pomoci advokátom (účasť na odvolacom pojednávaní) + paušál 178 Sk, spolu 1 078 428 Sk (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP). Nepriznal uplatňovanú DPH, pretože nejde o nárok účastníka, ktorý má nárok na náhradu trov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 6. februára 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu